

DEBRECENI
EGYETEM
KLINIKAI KÖZPONT

EGÉSZSÉGKÖZPONT

INGYENES KIADVÁNY | 2020 ŐSZ - TÉL

MAGAZIN

HATÉKONYAK A KORONAVÍRUS ELLENI GYÓGYSZEREK

PETEFÉSZEKRÁK

Debrecenben nagyobb a túlélési esély

KORASZÜLÖTT-ELLÁTÁS

Egyedülálló családbarát szemlélet

RITKA BETEGSÉGEK

Filmben illő rejtélyek nyomában

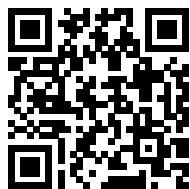

COVID-19

KORONAVÍRUS
GYÓGYSZER

DEBRECENI
EGYETEM

UD MEDIVERSITY

Egészségügyi szolgáltatáskereső mobil app

ORVOSKERESŐ

Lehetővé teszi az orvosok gyors elérését, legyen szó akár szakterülettel kapcsolatos, akár helyszín- vagy szakrendelés- információkról.

HELYSZÍNKERESŐ

Kereshetünk térképen, illetve ellátást biztosító helyek listájában, kiegészítve navigáció- és hívásindítás- támogatással és még sok mással.

SZAKRENDELÉS- KERESŐ

Információk a szakrendelések idejéről, helyéről és az azt végző orvostól.

**TÖLTSE LE
MOST!**

TARTALOMJEGYZÉK

- 4** Rövid hírek
- ▶ A Debreceni Egyetem orvosai a szakmai testületben
 - ▶ Bővülő iskola fogászati ellátás
 - ▶ Új oktatóközpont a szakdolgozók képzéséhez
 - ▶ Dombormű Oláh Éva emlékére
 - ▶ KórházSuli a beteg gyerekekért
- 6** Hatékonyak és biztonságosak a koronavírus elleni gyógyszerek
- 8** Petefészekrák: nagyobb a túlélési esélye, ha sikeres az első műtét
- 10** Különleges segítség koraszülött babáknak és szüleiknek
- 14** Bőrápolás a maszk alatt
- 15** **ÚJ ROVAT: Legendák és ifjú tehetségek**
- Rejtélyes betegségek nyomában
 - Mindig az a cél, hogy egészséges testvér szülessen
- 21** Mindenki egyért, egy mindenkiért
- 23** Kiténtetések
- 24** Civilben: „Hiányérzetem van, ha nem festhetek”
- 26** Mi az az EESZT?
- 27** Az e-recept felírásának és kiváltásának lehetőségei
- 28** Segíthetünk? Szolgáltatások a Klinikai Központban
Fontos telefonszámok, e-mail címek, weboldalak

ÍGY KÖNNYEBB LESZ AZ ELIGAZODÁS!

Nagyítható térkép a Klinikai Központtól, épületek feltüntetésével

6

INTERJÚ VÁRKONYI ISTVÁNNAL

A Klinikai Központ Infektológiai Klinikájának igazgatója a Debrecenben kezelt koronavírusos betegeknél alkalmazott terápiákról, valamint az új szerek teszteléséről nyilatkozott.

10

KORASZÜLÖTT-ELLÁTÁS

Családcentrikus módszerekkel segítik a korababák fejlődését, valamint az édesanyákat is támogatják a krízis feldolgozásában a Neonatális Intenzív Centrumban. A sikeres módszerekről Kovács Tamás és Riszter Magdolna neonatológusokkal beszélgettünk.

15

LEGENDÁK ÉS IFJÚ TEHETSÉGEK

Új rovatunkban a Klinikai Központ egyazon, vagy hasonló szakterületének egy legendás és egy fiatal orvosát mutatjuk be. Elsőként a ritka betegségek diagnosztizálásának kiemelkedő személyiségeit, Pfliegler Györgyöt és Szakszon Katalint ismerhetik meg.

21

MINDENKI EGYÉRT, EGY MINDENKIÉRT

Példaértékű összetartás jellemzi a Belgyógyászati Klinika Reumatológiájának kollektíváját. A munkakörülményekben és a betegellátásban is megnyilvánuló szemléletet Családbarát Kórházi Osztály címmel ismertek el.

IMPRESSZUM

A Debreceni Egyetem Klinikai Központ (DEKK) ingyenes ismeretterjesztő magazinja. | Megjelenik évente kétszer | Kiadja a DEKK Felelős kiadó: Dr. Páll Dénes, a DEKK mb. elnöke | Szakmai kiadó: Dr. Szabó Zoltán, a DEKK konzervatív szakmákért felelős alelnöke
Főszerkesztő: Magyarosi Marianna | Telefonszám: +36 30 699 40 15 | E-mail: magyarosi.marianna@unideb.hu
Szakmai koordinátor: Dr. Varga Ábrahám | Dizajn, tördelés: ENDESIGN Studio
Szerkesztőség és kiadóhivatal: 4012 Debrecen, Klinikai Központ, Nagyerdei krt. 98. | Tel.: 06-52/417-571, fax: 06-52/419-807
www.klinikaikozpont.unideb.hu | ISSN 2064-6089
Címlapfotó: Az Infektológiai Klinikán alkalmazták elsőként hazánkban a Richter által kifejlesztett és gyártott magyar remdesivirt.
Forrás: www.unideb.hu, www.freepik.com

► A DEBRECENI EGYETEM ORVOSAI A SZAKMAI TESTÜLETBEN

A Klinikai Központ több szakembere is fontos tisztséget kapott az Egészségügyi Szakmai Kollégiumban, amely az egészségügyért felelős miniszter javaslattevő, véleményező és tanácsadó testületként működik. A kollégium szakterületein 5 fős tagozatok működnek, melyek közül többet is a Debreceni Egyetem szakembere vezet. Az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Tagozat elnöke Fülesdi Béla, az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Klinika igazgatója, a Bőr- és Nemibetegségek Tagozatban Szege-di Andrea, a DE ÁOK Bőrgyógyászati Allergológiai Tanszék vezetője, a Gyermek Alapellátás Tagozatban Kovács Tamás, a DE KK Gyermekgyógyászati Klinika Neonatológiai osztályának vezetője, a Klinikai Genetikai Tagozatban pedig Török Olga (képünkön), a DE KK Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika egyetemi docense lett az elnök.

► BŐVÜLŐ ISKOLAFOGÁSZATI ELLÁTÁS

Új rendelőkkel bővítette iskolafogászatát a DEKK Debreceni Alapellátási és Egészségfejlesztési Intézet (DAEFI). Az év második felében a Fűvészkert utcán és a Szent József Gimnázium Szent Anna utcai épületében alakítottak ki korszerű eszközökkel felszerelt betegellátó helyeket. Debrecenben már 11 helyen működik iskolafogászat, ahol a szűrővizsgálatok után a szükséges beavatkozásokat is elvégzik az orvosok. Kialakítás alatt van a DE Kossuth Lajos Gyakorló Gimnáziuma és Általános Iskolájában két új körzet, melyek az egyetem oktatási intézményeinek ellátását biztosítják a jövőben. A DAEFI 28 körzetben mintegy 38 ezer gyermek fogászati szűrését végzi évente.

▶ ÚJ OKTATÓKÖZPONT A SZAKDOLGOZÓK KÉPZÉSÉHEZ

A Belgyógyászati Klinika C épülete járóbeteg-rendelőjének tetőterében hozta létre új oktatóközpontját a Klinikai Központ Ápolási és Szakdolgozói Igazgatósága. A fejlesztés során két egybenítható, így 50 főssé alakítható oktatótermet, valamint két, magas hőségű betegszimulátorokkal és demonstrációs eszközökkel felszerelt gyakorlati helyiséget alakítottak ki. A pályázati forrásból megvalósult infrastrukturális bővítés az egészségügyi szakdolgozók szak- és továbbképzésében, valamint az ápoló tanulók gyakorlati képzésében jelent előrelépést. Az oktatóterem berendezését a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara Hajdú-Bihar Megyei Területi Szervezete támogatta.

▶ DOMBORMŰ OLÁH ÉVA PROFESSZOR ASSZONY EMLÉKÉRE

Kollégái és tanítványai jelenlétében avatták fel szeptemberben Oláh Éva Professzor Asszony, egykori klinikaigazgató domborművét a Gyermekgyógyászati Klinika előterében. A tavaly elhunyt iskolateremtő gyermekorvos 15 évig, 1992 és 2007 között irányította az intézmény oktató, kutató és gyógyító munkáját. A klinikán eltöltött több mint ötvenéves pályafutása során végigkísérték Hippokratész szavai, melyek az emléktáblán is olvashatók:

„SALUS AEGROTI SUPREMA LEX ESTO –
A BETEG JAVA A LEGFŐBB TÖRVÉNY.”

▶ KÓRHÁZSULI A BETEG GYEREKEKÉRT

A Debreceni Egyetem Klinikai Központjában is elindult a KórházSuli-program. A Gyermekgyógyászati Klinikán a betegágy mellett és online formában segíti a tartósan beteg gyermekek tanulását és gyógyulását a KórházSuli Alapítvány pedagógusa és önkénteseiből szervezett csapata. A szervezet országosan már több mint hatszáz, az oktatásból betegség vagy baleset miatt kimaradó gyermek felzárkóztatását és visszailleszkedését segítette ezerhétszázal is több önkéntese által.

HATÉKONYAK ÉS BIZTONSÁGOSAK A KORONAVÍRUS ELLENI GYÓGYSZEREK

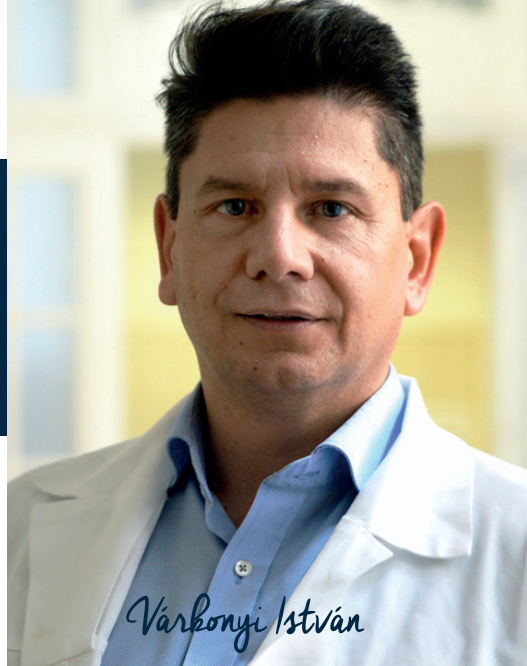
Eredményesek a Debrecenben kezelt koronavírusos betegeknél alkalmazott terápiák, de újabb készítmények hatásosságát is vizsgálják a Klinikai Központ Infektológiai Klinikáján. A járvány leküzdéséhez viszont elengedhetetlen a vakcina.

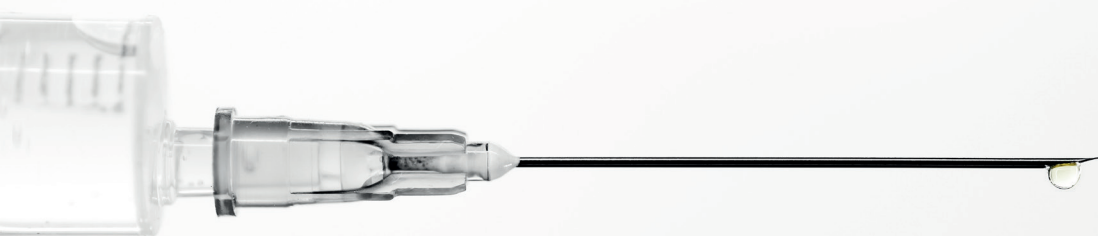
Az Infektológiai Klinikán, illetve a Járványügyi Ellátó Központban kezelt betegek terápiájában széles körben alkalmaznak antivirális készítményeket, és szinte minden koronavírusos fertőzött beteget antibiotikus kúrában is részesítenek.

- A kombinált kezeléssel részben kiküszöbölhetjük a felülfertőzést, ami a tüdőben vagy más szerveknél is előfordulhat. Nagy arányban adunk korai oxigénterápiát a nyílt osztályon fekvő betegeknek - tájékoztatta az Egészségközpont Magazint Várkonyi István, a DEKK Infektológiai Klinika megbízott igazgatója, a DE Járványügyi Ellátó Központ vezetője.

A klinikán alkalmazták hazánkban elsőként a Richter által kifejlesztett és magyar gyártású remdesivirt. A koronavírus elleni szerrel azokat a középsúlyos és súlyos betegeket kezelik, akik viszonylag korán, 7 napon belül kórházba kerülnek, és enyhe oxigénigényük van. Külföldi gyártású, favipiravir hatóanyagú tablettát is több betegnél alkalmaztak. A fertőzés korai szakaszában adott vírusellenes szer lerövidíti a kórházban tartózkodás idejét, gátolja a víruszaporodást, továbbá csökkenti az intenzív kezelésre szoruló betegek számát.

- Nagyon jók a tapasztalataink, hatásosnak és biztonságosnak bizonyult mindkét koronavírus-ellenes hatóanyag. A cél az, hogy gátoljuk az első héten történő jelentős víruszaporulást, ami később gyulladásokat, egyéb tüneteket válthat ki és súlyosabb problémákat okozhat. A kezelést ezért mielőbb el kell kezdeni - ismertette a szakember.

REMDESIVIR | FAVIPIRAVIR | SZOFOZBUVIR | TENOFOVIR

Klinikai kutatásban a magyar gyártású favipiravir és két másik koronavírus-ellenes szer hatékonyságát is vizsgálják a Debreceni Egyetem Klinikai Központjában. A szofozbuvir eredetileg Hepatitis C terápiában alkalmazható gyógyszer, a tenofovir nevű készítményt pedig a B-típusú májgyulladásos betegek kezelésére használják. A molekuláris vizsgálatok szerint mindkét készítmény hatékony lehet a koronavírus kezelésében is, valamint kombinációban adva fokozzák a remdesivir affinitását.

Az Infektológiai Klinika vezetője kiemelte, hogy a vírus legyőzésére használt szerek újrapozicionált gyógyszerek, jellemzően valamilyen vírus kezelésére bevizsgált, törzskönyvezett készítmények. Ismert az alkalmazásuk, az adagolás módja, biztonságosak és forgalomban vannak. A klinikai vizsgálatok során így elsősorban arra keresik a választ, hogy mennyire hatásos az adott készítmény koronavírusra.

Várkonyi István szerint ugyan a terápiák terén van előrelépés, de mindenképpen egy biztonságos és hatékony vakcina vethet véget koronavírus-járványnak. Jelenleg csak megszorításokkal lehet alacsonyan tartani a fertőzöttek számát, a járványügyi intézkedéseket pedig semmi más nem tudja kiváltani, csak az oltóanyag.

PETEFÉSZEKRÁK: NAGYOBB A TÚLÉLÉSI ESÉLY, HA SIKERES AZ ELSŐ MŰTÉT

Az ország legkomplexebb ellátását kapják a petefészek-daganattal küzdő nők a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikán. A betegek túlélése szempontjából kulcsfontosságú, hogy már az első műtéti beavatkozásnál a teljes daganatot eltávolítsák. A debreceni klinikán kiemelkedően jók az eredmények, ami egyúttal négyszer nagyobb esélyt jelent a tumormentes túlélés szempontjából.

- Az elmúlt évben a korábbi 50 százalékról 75 százalékra sikerült növelnünk azon petefészek-rákos betegek arányát, akiknél teljes daganattávolítást tudtunk elérni. Ez amellest, hogy megfelel az Európában elvárt daganatsebészeti követelményeknek, hazánkban is egyedülálló eredménynek számít. Nem tudunk más olyan intézményről, ahol ezt az arányt elérik. Igaz, a statisztikák vezetése sem általános még Magyarországon, így ebben is úttörők vagyunk – tájékoztatta az Egészségközpont Magazint Lampé Rudolf klinikaigazgató.

A petefészekrák jellemzően csak késői stádiumban derül ki, mert vagy nem okoz tüneteket, vagy ha vannak is jelek, azok nem egyértelműek. A betegség minden stádiumában vezető szerep jut a műtéti beavatkozásoknak.

- Fontos, hogy már az első műtét sikeres legyen, ugyanis ha már ekkor teljesen el tudjuk távolítani a tumort, akkor a betegek egyértelműen tovább élnek, konkrétan négyszer nagyobb lesz a tumormentes túlélés esélye, mintha bármennyi daganat a testben maradna – hangsúlyozta a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika igazgatója.

Krasznai Zoárd, a nőgyógyászati onkológiai részleg vezetője kiemelte: ezek az operációk összetett, több szervet is érintő radikális műtéti beavatkozások. A petefészek és a méh mellett akár a májhoz, a belekhez, a hasúri hashártya egy részéhez is hozzá kell nyúlni, illetve valamennyi elérhető daganatot el kell távolítani, ami akár több kilogramm is lehet.

4x NAGYOBB ESÉLY

- Komplex nőgyógyászati onkológiai ellátást tudunk nyújtani a pácienseknek. Egy kézben van a teljes kivizsgálás, a műtéti- és kemoterápiás kezelés, a biológia terápia, és ha szükséges, akkor a beteget klinikai tanulmányba is be tudjuk vonni. Minden betegünknel elindítjuk a tumorgenetikai meghatározást. Már a műtétkor elkezdődnek a sokszor hónapokig tartó, az egyedi kérelmekhez szükséges vizsgálatok, azért, hogy a betegek hozzájuthassanak a célzott biológiai kezelésekhez. Napjaikban ezek a legmodernebb tumor-terápiák. Lényeges az időzítés, ezeket ugyanis közvetlenül a kemoterápiás kezelés után kell alkalmazni. Kulcsfontosságú tehát, hogy minden egy kézben legyen. Ha ez nem valósul meg, akkor az ellátó kicsúszhat az időből és nem a legideálisabb időszakban tudja elindítani a célzott terápiát – mutatott rá a komplex ellátás fontosságára Krasznai Zoárd.

Az egyre eredményesebb betegellátás érdekében a klinikán átszervezték az onkológiai bizottságot és infrastrukturális beruházások is történtek.

- A bizottság molekuláris biológiussal bővült, így a nemzetközi irányelveknek megfelelően egyre inkább haladunk a személyre szabott onkológiai gondozás felé. Új műtőágyat, műtőlámpát és egy speciális feltárolóeszközt vásároltunk – sorolta a fejlesztéseket Lampé Rudolf.

Meglátása szerint ezek az eszközbeszerzések is hozzájárultak ahhoz, hogy ennyire jó tumor-eltávolítási arányt értek el. Krasznai Zoárd hozzátette: azoknak sem kell elveszíteni a reményt, akiknél nem sikerül elsőre eltávolítani a teljes daganatot, mert kemoterápiával vagy egy második műtéttel még mindig megvan az esély arra, hogy teljesen tumormentessé tegyék a beteget.

Írta: Magyarosi Marianna
Fotók: Bódi László

KÜLÖNLEGES SEGÍTSÉG KORASZÜLÖTT BABÁKNAK ÉS SZÜLEIKNEK

Riszter Magdolna

Kovács Tamás

Családcentrikus módszerekkel segítik a koraszülött babák fejlődését, valamint az édesanyákat is támogatják a krízis feldolgozásában a Gyermekgyógyászati Klinika Neonatális Intenzív Centrumában. A koraszülött intenzív osztályon alkalmazott sikeres módszerekről, a baba és az édesanya ellátásának újdonságairól Kovács Tamás osztályvezetővel és Riszter Magdolna neonatológussal beszélgettünk.

Az idő előtt született, sok esetben néhány száz grammos, inkubátorban fekvő babák ellátásában hogyan nyilvánul meg az a baba- és családbarát szemlélet, amelynek több évtizedes hagyománya van a Klinikai Központ szülészeten?

Kovács Tamás: Az osztály megalakulása óta igyekszünk az intenzíven ápolott, 37. hét előtt született babákra is kiterjeszteni ezt a szemléletet, bár náluk ez kicsit nehezebben megy, hiszen a koraszülötteket valamennyire el kell különíteni. Ennek ellenére be lehet és be is kell vonni az anyát az ápolásba. Minden gyereknek szüksége van rá és joga van ahhoz, hogy folyamatosan az édesanyjával lehessen. Az érett újszülöttekhez hasonlóan a koraszülött babáknak is különösen fontos az anyai jelenlét többek között a mentális, pszichoszociális fejlődésük, valamint a kötődés kialakulása érdekében. Éppen ezért mindent megteszünk annak érdekében, hogy az anyai jelenlétet a légzéstámogatott gyermekeknél is megadjuk. Egyelőre sajnos nincs mindenhol így az országban, de nálunk...

...AZ ÉDESANYÁK FOLYAMATOSAN BENT LEHETNEK A BABÁKKAL A KLINIKÁN.

Ez vonatkozik az apukákra is, akik szintén bármikor, a nap 24 órájában bejöhetnek az osztályra, igaz, a koronavírus-járvány miatt ezt most korlátoznunk kellett.

A szülőknek, de elsősorban az édesanyáknak nagyon nehéz lehet feldolgozni, ha a kisbaba a vártnál korábban – akár a várandósság felidejében – születik. Számukra milyen különleges segítséget nyújtanak?

Kovács Tamás: Amikor egy család gyermeket vár, az nagy és örömteli esemény. A világ legszebb, legtökéletesebb babájára készül mindenki. Egy koraszülésnél viszont az első tapasztalat az, hogy probléma van. Ha extrém kicsi a koraszülött, akkor nem is úgy néz ki, mint ahogy azt az anyuka megálmodta. Az édesanyák óriási törést, krízist élnek meg. Támogatásra, ellátásra szorulnak, de nem a szülészeti értelemben vett egészségi állapotuk miatt. Igaz, hogy mi alapvetően a koraszülöttekért felelünk, de a baba fejlődése szempontjából szükség van egy kiegyensúlyozott anyára. Nélkülözhetetlen, hogy ne csak a kisbabára figyeljünk, hanem az édesanyákra is, hiszen ez meghatározza a gyermek egészségét. Ezért 5-6 éve sikeresen alkalmazzuk az úgynevezett krízisintervenciót. Pszichológus és pszichiáter foglalkozik az anyukákkal, egyelőre csoportterápiában, de szeretnénk egyéni beszélgetéseket is bevezetni.

Riszter Magdolna: Az anyukák sokszor teljesen megalapozottan aggódnak, szoronganak, hiszen sajnos előfordul: gyermekük az életéért küzd, illetve a kimenetel is bizonytalan lehet. Nagyon fontos, hogy ebben a nehéz helyzetben gyakorlati segítséget kapjanak, olyan módszereket, megküzdési stratégiákat tanítsunk nekik, amivel el tudják viselni, túl tudnak jutni ezen a krízisen. Egy aggódó, szorongó anya egészen máshogy közelít a gyermekéhez, mint egy kiegyensúlyozott, ez pedig a kicsi fejlődésére is negatív hatással lehet. Egy túlaggódó légkörben a gyermek olyan visszajelzéseket ad, ami megerősíti az anyában azt, hogy a gyerek nem ideálisan fejlődik, így viszont egy ördögi kör alakulhat ki.

Egy korábbi cikkben jelent meg, hogy a debreceni Klinikai Központban az európai átlaghoz képest kétszeres a koraszülött babák túlélési esélye és a világon elérhető legmagasabb szintű ellátást kapják a picik. A csúcstechnológia mellett az anyai jelenlét, és az osztályon dolgozó szakemberek hozzáállása miként járul hozzá a kimagasló eredményekhez?

Kovács Tamás: Az orvostudomány fejlődésével, a modern eszközök, lélegeztetőgépek használatával az elmúlt évtizedekben jelentősen nőtt a koraszülöttek túlélési esélye. Aztán néhány éve valamiért ez a tendencia megállt és nem volt érdemi továbblépés. Kicsit paradoxon, de akkor javultak tovább az eredmények, amikor elkezdtük kevesebbet használni a gépi lélegeztetést és áttértünk a finomabb légzéstámogatásra. Napjainkban már csak annyi műszeres beavatkozást végzünk, amennyi feltétlenül muszáj. Arra törekszünk, hogy minél kevesebb stressz és fájdalom érje a babát, kevesebb legyen a vérétel. Rájöttünk, hogy ez kulcsfontosságú, csakúgy, mint az anyai krízisintervenció, amely egyértelműen hozzájárul ahhoz, hogy az országban kiemelkedően jók az eredményeink.

Riszter Magdolna: Nagy hangsúlyt helyezünk a szülőkkel való bizalmi kapcsolat kiépítésére is, hiszen a koraszülött babák és édesanyjuk gyakran hónapokat töltenek a klinikán. Ehhez az orvosoknak és a nővéreknek is szemléletváltásra volt szükségük, ezért nagy gondot fordítunk a továbbképzésekre. Ma már nem az a sikeres nővér, aki jól eteti, észleli a gyermeket, helyesen beadja a gyógyszereket, hanem az, aki ezeken túl abban is segít, hogy csökkenjen az anya szorongása, beszélgetéseik során megtudja győzni az anyát arról, hogy ne menjen haza, hanem maradjon a babával. A szülőknek a saját ütemükben haladva megtanítja a kicsi ellátását, akik mire hazamennek önállóan képesek lesznek erre. A koraszülöttek fejlődésében nagyon sokat jelent az is, hogy kezdektől anyatejvel táplálhatják őket, lehetőség szerint szoptatják őket.

A DEBRECENI KLINIKAI KÖZPONTBAN AZ EURÓPAI ÁTLAGHOZ KÉPEST KÉTSZERES A KORASZÜLÖTT BABÁK TÚLÉLÉSI ESÉLYE.

Ma már tudjuk, hogy az anyatej gyógyszer, fájdalomcsillapító is, és a normális bélfóra kialakulásához is nélkülözhetetlen. Hozzájárul ahhoz is, hogy mielőbb ki tudjuk venni a babákból a kanült, branült, azokat a kis műanyag csöveket, amin keresztül a gyógyszereket, infúziókat adagoljuk. Ezzel jelentősen csökken a fertőzések kockázata, a szövődmények kialakulásának esélye. Az anya folyamatos jelenléte és a rendszeres bőr-bőr kontaktus a gyermekével az alapja ennek az egész folyamatnak.

Az egészen picike, néhány száz grammos koraszülötteknek is lehet anyatejet adni?

Kovács Tamás: Nekünk az a szemléletünk, hogy a koraszülöttek nem betegek. Ők egészséges emberkéik, akik valamiért korábban megszülettek. Előfordulhatnak betegségek, de a koraszülöttek többsége egészséges, csak éretlen gyermek. Az érése az idő a gyógyszer, a mi dolgunk pedig az, hogy támogassuk az életfunkcióit. A koraszülötteknek is van bérendszerük, képesek megemészteni az anyatejet úgy, mint egy érett újszülött, csak nem olyan mennyiségben. Ezért már a születés pillanatától lehet egy kevés anyatejet adni nekik, aztán fokozatosan emeljük a mennyiséget. Az 1000 g alatti babáknál is 10-14 napos korra elérhető, hogy ne igényeljenek infúziót, hanem csak anyatejet kapjanak.

Riszter Magdolna: Az érett újszülöttek és a koraszülöttek estében is az anyatej a legideálisabb táplálék. Amellett, hogy védi az immunrendszert és megóvjá a babát a fertőzésektől, a hosszú távú egészség szempontjából is különös jelentőséggel bír.

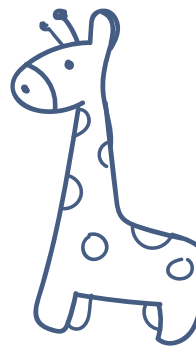
Klinikai vizsgálatok támasztják alá, hogy az anyatejes táplálás felnőttkorban csökkenti pl. a szív-érrendszeri betegségeket, a diabétesz előfordulását, sőt az elhízás kialakulását is.

Puha takaró veszi körül a piciket, olyan mintha egy kis fészekben lennének. Ennek mi a jelentősége?

Riszter Magdolna: A családcentrikus ellátás része, hogy nagyon odafigyelünk a textíliákra, a babák inkubátorban való elhelyezésekor. Olyan „fészket” alakítunk ki, amiben a baba biztonságban érzi magát, emlékezteti őket a méhben lévő körülményekre. Szeretjük, ha kezecskéjükkel az arcukhoz tudnak érni, szájukba tudják venni a kis öklüket, a talpuk hozzár valamihez, amit rugdosni tudnak és egész testüket puhaság veszi körül. Ettől sokkal nyugodtabbak lesznek, az ízületeik is jól fejlődnek, nem alakulnak ki felfekvések. Az ápolónők változtatják a babák testhelyzetét, ebben pedig az anyukák is tudnak segíteni. Nagyon fontos az anyai érintés és azt valljuk: nincs olyan beteg gyerek, akihez az anyja ne érhetne hozzá, természetesen a kézhigiéne betartásával. Ha a baba olyan állapotban van, hogy nem lehet kivenni az inkubátorból, akkor az anya benyúlhat, a kicsi hátára teheti a kezét, fejcskáját körülölelheti a kezével, megfoghatja a baba kezecskéjét. Ez érezhetően megnyugtatja a gyermeket, lassul például a szapora szívverése.

A KORASZÜLÖTTEK TÖBBSÉGE EGÉSZSÉGES, CSAK ÉRETLEN GYERMEK.

Amikor annyira stabil a kisbaba állapota, hogy ki lehet venni az inkubátorból, akkor a minél gyakoribb „kenguruzást” igyekszünk alkalmazni. A módszer lényege, hogy a csak pelenkát viselő gyermek legalább egy órán keresztül az anyuka meztelen mellkasán pihen, a baba hátát, fejcsékjét betakarjuk. Az anyuka tartja melegen a babát, a kicsi igényeinek megfelelően tudja szabályozni a mellkas bőrének a hőmérsékletét, az anyja a tökéletes inkubátor. A bőr-bőr kontaktus mérhetően jó hatással van a koraszülöttek fejlődésére, csökkenti a stressz-szintjüket, segíti a kötődés kialakulását és jó hatással van az anya tejszámára is.

Az országban egyedülálló módon, úgynevezett hazaadási megbeszélésen bocsátják otthonukba a piciket. Honnan jött az ötlet és miért jelentős ez az esemény?

Kovács Tamás: Angol mintára vezettük be, és szervezett formában itthon csak a Klinikai Központban valósul meg. A találkozón a házi gyermekorvos, a védőnő, a kisbaba kezelőorvosa, egy nővér és a szülők vesznek részt. Megbeszéljük a felmerülő kérdéseket, például a korai fejlesztés lehetőségeit, a védőoltásokat, a gyógyszereket, a szükséges utóvizsgálatokat. Nagyon pozitívak a tapasztalataink, a házi gyermekorvosok és a védőnők is rendkívül nyitottak a találkozóra. A gyermekek, családok szempontjain túl további járulékos haszna e találkozónak, hogy lehetővé teszi a szakemberek találkozását, a kapcsolatépítést és megerősítést, valamint az adott területek nehézségeinek kölcsönös megismerését is.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma által meghirdetett Családbarát Szülészet Pályázati Program keretében a Neonatális Intenzív Centrum sikeres pályázattal több mint 300 millió forint támogatást nyert el. Ez milyen fejlesztésekre ad lehetőséget?

Kovács Tamás: Tovább erősítjük a családközpontú szemléletet, ennek jegyében barátságosabbá tesszük az osztályt és színvilágában, bútorzatában megpróbáljuk modellezni az otthoni környezetet. Családi kórtermeket alakítunk ki, ahol akár az egész család a koraszülött gyermek mellett lehet, valamint készül egy szülői pihenőhelyiség konyhasarokkal is. Emellett új eszközöket szerzünk be, például a kenguru módszer alkalmazásához speciális székeket tudunk vásárolni. Az elnyert összeg harmadik felhasználási területe a dolgozók bababarátrát, családközpontú ellátással kapcsolatos képzése, továbbképzése, különös tekintettel a szoptatás támogatására. A kivitelezési munkálatok már elkezdődtek és annak ellenére, hogy a járványügyi helyzet nehezíti a megvalósulást, az első eredmények már ebben az évben láthatóak lesznek.

Írta: Magyarosi Marianna
Fotók: unideb.hu

A Debreceni Egyetem is csatlakozott a koraszülöttek világnapjához kapcsolódó nemzetközi kezdeményezéshez. November 17-én az egyetem és a Klinikai Központ főépületének lila színű díszkivilágításával hívta fel a figyelmet a koraszülöttek és családjaik helyzetére, segítségük fontosságára.

MEGNÉZEM

A díszkivilágításról készült képeket!

BŐRÁPOLÁS A MASZK ALATT

ALAPOS ARCTISZTÍTÁS-
SAL ÉS HIDRATÁLÁSSAL
ELKERÜLHETŐEK A
MASZK ALATT MEG-
JELENŐ PATTANÁSOK,
KIÜTÉSEK. A SZENY-
NYEZETT MASZKOK ÉS
AZOK HELYTELEN HASZ-
NÁLATA FOKOZZÁK AZ
IRRITÁCIÓT. AZ ARCBŐR
VÉDELMEHEZ A BŐR-
GYÓGYÁSZATI KLINIKA
SZAKEMBERE AD TANÁ-
CSOKAT.

Írta: Magyarosi Marianna
Fotó: Bódi László

A koronavírus-járvány megfékezésének alapvető eszköze a maszk, amely néhány hónapja már az életünk része. Használatával magunkat és egymást is védjük, de egy rossz minőségű maszk és a védőeszköz folyamatos viselése kellemetlen bőrtüneteket is okozhat, hiszen a maszk alatt magasabb a páratartalom, a bőr folyamatosan dörzsölgődik, irritálódik.

- Azok estében, akiknek valamilyen arca lokalizálódó bőrproblémájuk van – például akne, rosacea vagy periorális dermatitisz – a maszk egyfajta irritáló anyagként viselkedhet és a tünetek fellángolását okozhatja. Bőrszárasság, viszketés, kiütések, pattanások, csalánkiütések jelentkezhetnek – figyelmeztet Sawhney Irina bőrgyógyász. A maszk kiemelten fontos eszköze a védekezésnek, de a szakember szerint, ha nem tartjuk tisztán, nem használjuk megfelelően, akkor ezek a tünetek azoknál is előfordulhatnak, akiknél korábban nem jelentkeztek bőrproblémák. A szakirodalomban már nevet is adtak a jelenségnek: az úgynevezett „maszkné” a maszk okozta pattanásokat jelenti.

A védőeszköz folyamatos fel- és levétele során a kézről szennyezőanyagok, kórokozók kerülhetnek mind a bőrre, mind a maszokra. Emellett a zsebben, táskában, autóban tárolt maszkok tisztítás nélküli, többszöri használata is növeli a fertőzés, valamint a bőrproblémák kialakulásának esélyét. Károsodhat a bőr környezeti ártalmaktól védő, úgynevezett barrier rétege.

A Bőrgyógyászati Klinika orvosa szerint mindez úgy előzhető meg, ha a maszk fel- és levételekor is alaposan kezdet mosunk. Az egyszerű használatos orvosi maszkot legalább 4 óránként kell cserélni, a textil maszkokat pedig minden használat után legalább 60 fokon ki kell mosni. Az irritáció elkerülése érdekében ajánlott hipoallergén mosószert használni. Ne felejtszünk el a textil maszk vasalásáról sem, a magas hő ugyanis elpusztítja a kórokozókat.

A szakember úgy véli, hogy a megfelelő bőrápolásnak minden eddiginél nagyobb a jelentősége. Az alapos és rendszeres arctisztítás segít eltávolítani a szennyeződések, a hidratáló készítmények pedig táplálják a bőrt és hozzájárulnak a védekezőképesség fenntartásához.

- Kerüljük minden szárító, irritáló anyagot. Ne használjunk olyan szépségápolási szereket, módszereket, amelyek szárítják a bőrt, például a kémia hámlasztást, vagy az alkoholos arclemosókat. Alapozót, púdert a maszk alatt is lehet használni, de előtte figyeljünk a tisztításra és hidratálásra. A nagyon zsíros készítményeket viszont nem ajánlom, mivel ezek a pórusok elzáródásához vezethetnek, amiktől a bőr nem tud megfelelően lélegezni – tanácsolja Sawhney Irina.

A bőrgyógyász kiemelte: ha valamilyen hatóanyag tartalmú krémet használunk, akkor hagyjunk időt a felszívódásra, és csak ezután vegyük fel a maszkot.

Az sem mindegy, hogy milyen anyagból készül a maszk. A bőrgyógyász szakorvos javaslata alapján kerülni kell a szintetikus anyagokat, műszálas maszkokat, mert ezek is irritációt okozhatnak. A maszkok gyártása során alkalmazott tartósítószer (pl. a formaldehid) az arra érzékenyeknél fokozhatja a meglévő bőrproblémákat. Ha folyamatosan maszkot kell használni, akkor – amikor csak lehet, de – **legalább 4 óránként tartsunk 15 perc szünetet**, engedjük szellőzni a bőrt, ezzel is csökkenthetjük a maszk okozta bőrtüneteket.

ÚJ ROVAT

Új rovatunkban a Klinikai Központ egy olyan szaktekintélyét, valamint egy fiatal, nagy jövő előtt álló orvosát mutatjuk be, akik ugyanazon, vagy hasonló szakterületet választották hivatásul. A következő oldalakon a ritka betegségek diagnosztizálásának kiemelkedő személyiségeit ismerhetik meg.

Igaz, hogy már háromévesen boncoláson vett részt?

Édesapám csaknem 50 éven át törvényszéki orvos volt Borsod-Abaúj-Zemplén megyében és mivel magánorvosként otthon rendelt. Mondhatni betegek és halottak között nőtem fel, az utóbbi pedig úgy volt lehetséges, hogy már 3-4 évesen elkísértem őt a boncolásokra. Nagypám is orvos volt, a kolerajárvány idején ő hozta létre és hónapokig néhányadmagával üzemeltette is a miskolci kolerakórházat. Mindezek ellenére édesapám sosem presszionált arra, hogy orvos legyek. Inkább irodalmi érdeklődésem volt, de végül hirtelen „pálfordulással” mégis az orvosi hivatást választottam.

Hogyan kezdett ritka betegségekkel foglalkozni?

A belgyógyászat számomra nagyon izgalmas, olyan, mint egy nyomozói munka, én pedig soha nem akartam elfogadni azt, ha nem tudtam, mi a hozzám forduló ember betegsége. Érdekeltek a diagnosztikai próbatételek, és ezt ismerte fel elsősorban Muszbek László professzor, az egyetem akkori rektora, aki mindig a kora előtt járt pár évvel. Tudta, hogy Európában egyre nagyobb figyelmet fordítanak a ritka betegségekre, ezért Udvardy Miklós professzorral, az akkori oktatási rektorhelyetttel felkerétek, hogy foglalkozzak ezzel a területtel. Vezetésemmel így 2001-ben - Közép-Kelet-Európában elsőként - a Debreceni Egyetem orvoskarán, a Belgyógyászati Intézetben létrejött a Ritka Betegségek Tanszéke.

Pfliegler György

Filmbe illő esetei miatt sokan a magyar Dr. House-ként emlegetik.

REJTÉLYES BETEGSÉGEK NYOMÁBAN

Pfliegler György hazánkban, de több más országban is ismert, elismert szaktekintélye a ritka betegségek diagnosztizálásának. Filmbe illő esetei miatt sokan a magyar Dr. House-ként emlegetik. A DE KK Ritka Betegségek Szakértői Központjának vezetője szerint az olykor rejtélyes tünetek okának feltárása valódi nyomozó- és csapatmunkát igényel.

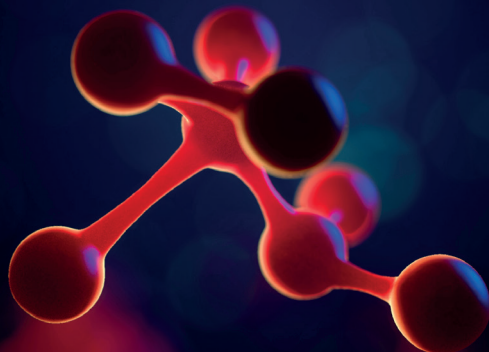
Napjainkban mintegy 6-8000 ritka betegség ismert, de az egyes kórképek tízezer lakosból legfeljebb 2-5 főt érintenek. Mi az, ami kulcsfontosságú a diagnózishoz?

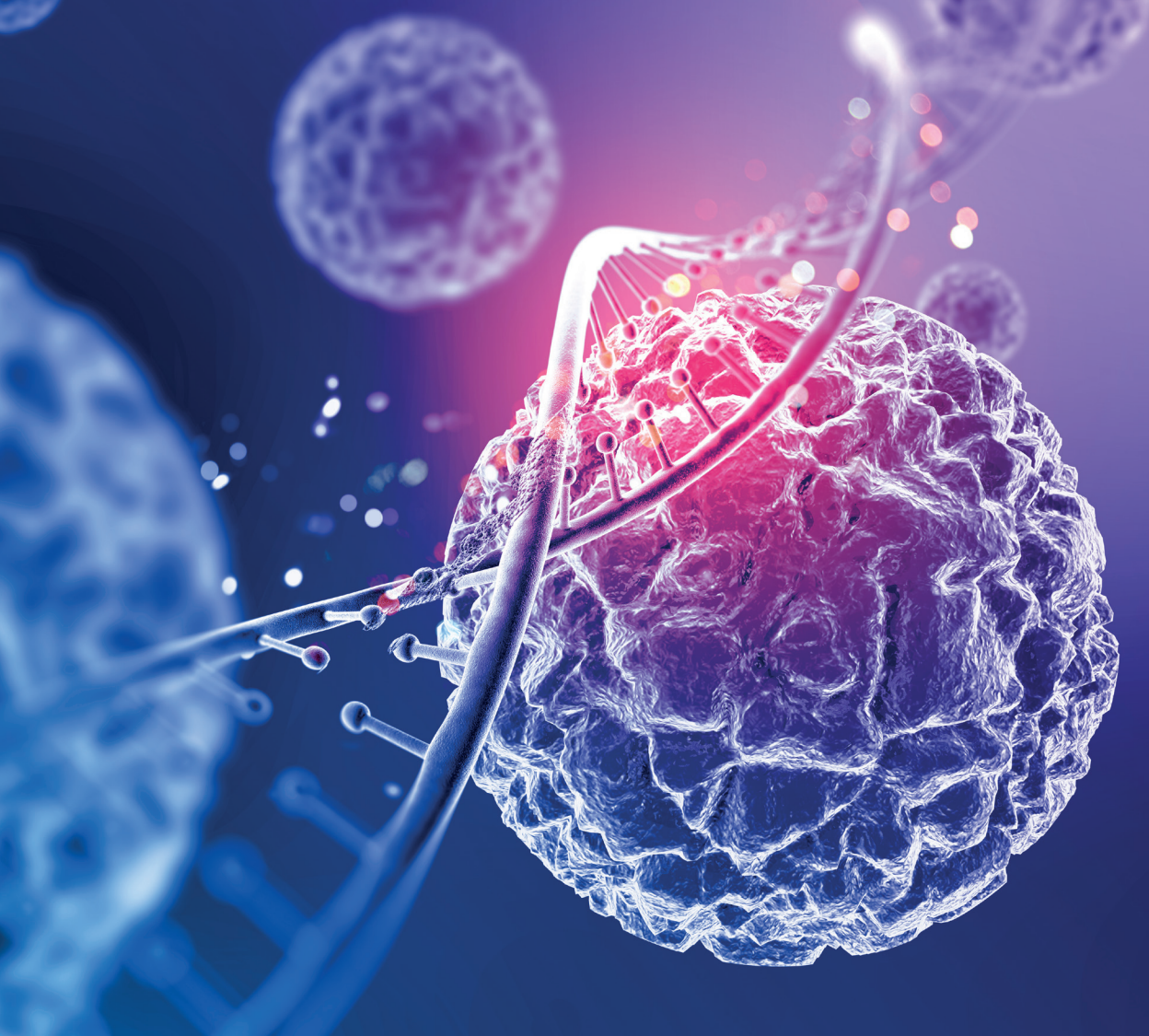
Ugyanaz, ami Hippokratész idejében is volt: a kórelőzmény felvétele, a minél alaposabb kikérdezés és az alapos fizikális vizsgálat. A rejtélyes, olykor szokatlan tünetek okának feltárása valódi nyomozó- és csapatmunka. A különböző orvosi területek szakembereinek együttes munkája különösen fontos a betegségek okának kiderítésében. A diagnosztika csak korszerű laboratóriumai háttérrel lehetséges, a Klinikai Központban ez szerencsére adott, hiszen itt található az ország, sőt Európa egyik legjobb laboratóriuma. A csodamasinák viszont csak akkor tudnak értelmes választ adni, ha a kérdés is értelmes. Ehhez nagyon sokat kell látni és tanulni. A ritka betegségek 80 százalékban genetikai eredetűek, de fertőzések, környezeti ártalmak hatására is kialakulhatnak. Földrajzilag is eltérők lehetnek: a tengervízúség például a Földközi-tenger mentén gyakori, ám Európa többi részén alig fordul elő. Egyes kórképeket – például a maláriát, vagy a TBC-t – azért nehéz felismerni, mert bár régen mindennaposak voltak, manapság már nagyon ritkák. A legális és illegális migráció révén pedig olyan betegségekkel találkozunk, amilyenekről azt hittük, hogy csak a tankönyvekben léteznek. Előfordul, hogy jelentéktelennek tűnő adatok, vagy évtizedekkel korábbi események vezetnek el a megoldáshoz. Apró kis információzokból áll össze a teljes kép. Lényeges az is, hogy mindenkivel megtaláljuk a közös nyelvet, és elnyerjük a beteg bizalmát. Ez nem jelenti azt, hogy olykor nem lehet kemény dolgokat mondani. Én is szoktam, de sosem haragudott meg érte senki, mert érezték, tudták, hogy segíteni akarok.

A sajtóban gyakran a magyar Dr. House-ként emlegetik. Van hasonlóság a sorozat és a valóság között? Tényleg olyan izgalmas egy-egy betegség kiderítése?

Igyekszem bizonyos dolgokban különbözni a sorozatbéli doktortól, legalább ami a modort illeti, bár ez nem sikerül mindig. Az egyébként nagyon meghatározó volt, amikor egyik amerikai betegemtől megkaptam DVD-n a teljes Dr. House szériát. A diagnózis utáni nyomozás viszont sokszor valóban filmbe illő. Például velem is előfordult már, hogy a talány megoldásához arra volt szükség, hogy beüljek az autóba és elmenjek a beteg lakóhelyére, továbbá volt olyan esetem, amilyennel a sorozatbeli orvos is találkozott.

GYAKRAN
ELŐFOR-
DUL, HOGY
JELENTÉK-
TELENNEK
TŰNŐ ADA-
TOK, VAGY
ÉVTIZE-
DEKSEL
KORÁBBI
ESEMÉNYEK
VEZETNEK
EL A MEG-
OLDÁSHOZ.

Mit tart a hivatása legszebb részének?

Megtalálni a betegséget és segíteni. Amit ilyenkor látok a szemekben, az nagyon jó érzés. Hozzám hetente legalább 60 beteg érkezik a szakrendelésre az ország minden részéről, sok az e-mailes megkeresés is. A kórházak vagy maguk a betegek küldik el a néha 20-30 oldalas kórtörténetet. Mindig megpróbálok segíteni, nem mindig sikerül, de legalább megpróbálok. Ebben a szakmában a legnagyobb hiba elbagatellizálni a beteg panaszát.

Pfliegler György 1975-ben végzett a Debreceni Orvostudományi Egyetemen. Klinikai Laboratóriumi, belgyógyászati, haematologiai és egészségügyi menedzser szakképesítéssel rendelkezik. Pályafutását a Debreceni Egyetem Élettani Intézetében kezdte, majd a II. számú Belgyógyászati Klinikán folytatta. Jelenleg a DE KK Ritka Betegségek Szakértői Központ vezetője, a Ritka Betegségek Európai Referencia Hálózatának magyar képviselője, az Oktatási Bizottság társelnöke. Számos szakmai díjjal tüntették ki, köztük Battyhány-Strattman László-, Pro Sanitate díjjal, és Orvostudományi Nívódíjjal.

Írta: Magyarosi Marianna
Fotók: Bódi László, freepik.com

“Mindig az a cél, hogy egészséges testvér szülessen”

A ritka genetikai betegségek többsége gyermekkorban jelentkezik veleszületett rendellenesség formájában. Az érintett családoknak igyekszik segíteni Szakszon Katalin klinikai genetikus, szindromológus, a Gyermekgyógyászati Klinika genetikai szakrendelésének vezetője. Munkája során sokszor „tűt keres a szénakazalban”, hiszen több ezer ritka genetikai eltérés közül kell megállapítani, mi okozza a gyermekek betegségét.

Hogyan kezdett el a ritka genetikai betegségek diagnózisával foglalkozni?

Teljesen véletlenül, de instant szerelém lett. Még gyermekgyógyász szakorvos sem voltam, amikor Oláh Éva Professzor Asszony – aki akkor még a Gyermekgyógyászati Klinika igazgatója, később a Klinikai Genetikai Központ vezetője volt – szembejött velem a folyosón és megkért, hogy a nyári rendelés időszakában segítsek be. Azon a nyáron éjjel-nappal genetikát tanultam. Később Professzor Asszony lett a mesterem, szakmailag és emberileg is nagyon sokat köszönhetek neki.

Miben tud segíteni azoknak a családoknak, ahol a gyermek valamilyen genetikai betegséggel született?

Nehéz sorsú, sokat próbált családokról van szó, akik az átlagtól nagyon eltérő nehézségekkel küszködnek. Gondoljunk bele, hogy van egy értelmileg elmaradott gyermek, akinek a megkésétt fejlődéséhez gyakran még különböző testi anomáliák is társulnak: más az arca, szeme, füle, keze, mint ahogy azt az emberek megszokták. A szülők válaszokat keresnek, és ezért hajlandók végigjárni az egész országot, elmennek akárhová, ahonnan segítséget remélnek. A gyerekek rengeteg procedúrán mennek keresztül, mégis előfordul, hogy minden vizsgálati eredményük negatív.

Szakszon Katalin

Egy életet viszont nem lehet úgy leélni, hogy a szülő nem tudja, mi a gyereke baja, miért nem jár, miért nem beszél. Ha kiderítjük, azzal lerövidíthető a beteg bolyongása, támpontot adunk a családnak a betegség természetéről, esélyt kapnak betegcsoporthoz csatlakozáshoz, és a fejlődési optimum eléréséhez. Évente csaknem 600 család keresi fel a szakrendelést, de a beteg gyerekek csak kb. 5 százalékán tudunk terápiásan vagy gyógyszeresen segíteni. A diagnózis ismeretében viszont a szülő tudja, hogy mire számíthat, melyik területen fejleszthető a gyermek és mi az ismétlődés kockázata. Például van olyan szindróma, amelyben csaknem biztos, hogy a gyermek nem fog beszélni, de meg lehet tanítani járni. A szülő így nem a logopédiába öli bele minden pénzét és erejét, hanem el tudja érni, hogy a fekvő és a mozgásszegénységtől ismétlődő légúti betegségektől szenvedő gyermeke kikerüljön az ágyból. Számukra ez óriási lépést jelent. Azt sem tudhatjuk, melyik kóralapotnak mikor válik elérhetővé az oki terápiája, ezért törekedni kell a pontos, molekuláris diagnózisra. 10 éve nem gondolta még senki, hogy a gerincvelői izomsorvadásnak lesz gyógyszere, és most itt van. A mai diagnózis tehát esély a holnapi terápiához.

Milyen lehetőségeik vannak azoknak a szülőknek, akik egy genetikai eltéréssel élő gyermeket nevelnek, de szeretnének második babát?

Mindig az a cél, hogy egészséges testvér szülessen. Egy speciális gyermek ellátását még el lehet bírni valahogyan, de kettőt már nem. Abba szinte minden család belerokkan. Ha ismerjük a diagnózist, akkor tudjuk azt is, hogy milyen öröklésmenetű a betegség.

Amennyiben a következő terhességben van ismétlődési kockázat, azt a már meglévő beteg gyermek diagnózisa alapján – és csakis az alapján – magzati korban tudjuk diagnosztizálni, az anya pedig dönthet a terhessége sorsáról. Ez mindig a szülők döntése, sosem a miénk. Bármennyire megbízhatóak és kiterjesztettek a magzati szűrőtesztek, minden betegséget nem tudnak vizsgálni. A beteg gyermek diagnózisára alapozva tudjuk megmondani, mi az a mutáció vagy kromoszómális eltérés, amit a magzatban keresni kell. Az ettől független betegségek kizárására természetesen ez sem alkalmas.

A napjainkban ismert 6-8.000 ritka betegség 80 százaléka genetikai eredetű, a genetikai betegségeknek pedig a 80 százaléka ritka. Mi a kulcs ahhoz, hogy megtalálja a megfelelő genetikai eltérést? Nincs olyan érzése néha, mintha tút keresne szénakazalban?

Ez szó szerint így van. A ritka betegségek diagnózisa gyakran rendkívül nehéz, idő- és költségigényes, és nagyon speciális szakértelmet kíván. Van olyan gyermek, akinél 7 évig tartott a betegség meghatározása, olyan is, aki minden erőfeszítem ellenére sem jutott diagnózishoz. Van olyan gyermek, akinél első ránézésre felismerhető egy tünetegyüttes, és olyan is, akinél biztos, hogy genetikai rendellenesség áll fenn, de a tünetek nem elég specifikusak ahhoz, hogy egy adott szindróma iránydiagnózisa felállítható legyen. Ez egy erősen tapasztalati szakma: nagyon sokat számít az, hogy korábban láttam-e egy adott szindrómát vagy sem. Ezért nagyon fontos a fényképes dokumentáció. Sok szindrómát könyv alapján is azonnal felismernek, mások annyira színes tünettannal rendelkeznek, hogy molekuláris diagnosztika nélkül képtelen lennének körvonalazni, mi állhat a háttérben. Ahogy egyre nő a diagnosztizált betegeknek a száma és egyre finomabb eltérések vannak, már nem biztos, hogy adott tünettannhoz hozzá tudok kötni egy-egy gént. Mégis az, hogy korábban láttam-e már egy hasonló arcot vagy sem, többet számít, mint ötszáz oldal átolvasása a tudományos szakirodalomból (amit persze szintén meg kell tenni).

Az elmúlt évtizedben jelentős előrelépések történtek a genetikai diagnosztika terén, ez hogyan segíti az Ön munkáját?

Hihetetlen mértékben. De időnként nehezíti is. A legmodernebb DNS-szekvenálással olyan óriási adathalmaz keletkezik, amit csak jól körvonalazott klinikai diagnózissal lehet megfelelően kezelni. Ugyanakkor sok olyan, 5-6 évvel ezelőtti eset van, amelyre korábban nem találtam választ, viszont az új vizsgálatokkal egyértelműen megállapítható, hogy mi a mutáció. Sajnos a legkorszerűbb módszerek ellenére is a betegek fele diagnózis nélkül marad. De ilyenkor sem adjuk fel, igyekszünk tovább keresni, külföldi szakértőket bevonni, ebben nagy segítség hogy a Debreceni Egyetem része az Európai Referenciahálózatnak (ERN).

**6-8.000
ritka betegség**

Mi az, ami erőt ad, ami motiválja a mindennapokban?

A fotók az egészséges testvérekről. Mert tudom, hogy a szülők min mentek keresztül azért a mosolygós arcért. Az is nagy öröm, amikor a szülők beszélnek a beteg gyermek fejlődéséről, hogy már szavakat mond, lábra áll. Ezek nagy lépések. Én azt látom, hogy ezek a családok szó szerint szentek. Érdekes módon sosem az ilyen gyereket nevelő szülő üt oda a gyerekére, hibáztatja vagy bántja, hanem maximális segítségnyújtással fordulnak a gyerekeik felé, úgy is, hogy néhány anyuka 40 kilóra lefogyva és meggyötörten tölti a mindennapjait, ahogy az értelmi sérült gyermeke után rohan.

Nagyon sokat számít az is, hogy az érintett családok egyre inkább merik vállalni a gyermekük betegségét, megjelennek civil szervezetek kezdeményezéseinek, betegcsoportokba szerveződnek, segítik egymást, és szó szerint tanítják a szakértőket a sorsukkal, a tüneteikkel. Erőt ad minden diagnosztikus siker, erőt ad a bizalom, amivel hozzánk fordulnak, és erőt ad az a szakértői gárda, akikkel megtiszteltetés dolgozni.

Mi a legnehezebb az Ön szakmájában?

Ez az a szakma, amiben az ember nem akkor tudja meg, hogy tévedett, amikor téved vagy elkésett, hanem 3 év múlva, amikor egy másik beteg gyermek születik a családba. Ezért – bár nagy munkabránsúnak tartom magam – úgy érzem, emberi erőmon túl végzem az általam választott feladatomat. Minden diagnosztizált beteg helyébe lép tizenöt új, diagnózisra váró, és vannak családok, akik nem várják ki a valóban hosszadalmas diagnosztikus utakat, hiszen minimum hónapokban, de inkább egy évben mérhető, mire mindent végig tudunk csinálni.

Pfliegler Tanár úr azt mondta, hogy a ritka betegségek diagnosztikája igazi csapatmunka. Ön kikkel dolgozik együtt?

Valóban így van, és én nagyon hálás vagyok annak a gárdának, akikkel dolgozom, mert nem akármilyen emberek és szakemberek. A Laboratóriumi Medicina Intézetben Balogh István Tanár úr vezetésével működő Klinikai Genetika Tanszék munkatársai nemzetközi sztenderdek szerint, rendkívüli szakértelemmel dolgoznak, Ujfalusi Anikó adjunktus a cytogenetikában az ország legjobbja, Pappné Papp Zita, a genetikai szakrendelés asszisztense pedig úgy tud szólni ezekhez az elgyötört emberekhez, hogy abból érzik a törődést és látják az igyekezetünket. Az Oláh Éva Alapítványon keresztül Jenei Zsuzsa koordinátori munkájával pedig igyekszünk kipótolni a hézagokat. Hálás vagyok azoknak a szülőknek, akik hozzájárulnak ahhoz, hogy tudományos munkához, előadásokhoz felhasználjuk a gyermekük anyagát, mert lehet, hogy épp általuk tudjuk lerövidíteni egy másik család kálváriáját.

„MINDENKI EGYÉRT, EGY MINDENKIÉRT”

Példaértékű összetartás jellemzi a Belgyógyászati Klinika Reumatológiájának 45 fős kollektíváját. Szeretik a munkahelyüket, fontos számukra a család tisztelete és megbecsülése. Ez a szemlélet a munkakörülményekben és a betegellátásban is érvényesül, amit idén Családbarát Kórházi Osztály címmel ismertek el.

- OLYANOK VAGYUNK, MINT EGY NAGY CSALÁD.

Együtt lüktetünk, rezgünk nap mint nap. „Mindenki egyért, egy mindenkiért” szellemben dolgozunk. Felelősséget érzünk a dolgozók testi-lelki egészségének megőrzéséért. Ennek érdekében orvosaink, gyógytornászaink rendszeresen tartanak gerinctornát a dolgozóknak és szeretünk csapatépítő programokat szervezni. Névnapi köszöntések, kirándulások, karácsonyi összejövetel, Reuma Családi Nap és vidám évzáró esemény: ezekkel gazdagítjuk a kollégák és családtagjaik emlékeit, bár idén a koronavírus-járvány miatt elmaradtak ezek a hagyományos események – részletezi a családbarát szemléletet Domján Andrea.

- Megalakulásunk óta az alapszemléletünk, hogy a munkavégzés minőségére kihat a családi háttér, a munkahelyi dolgok pedig a családi életre. Ezért különösen figyelünk arra, hogy olyan légkört teremtsünk magunk körül, ahová jó érzéssel jövünk be dolgozni – meséli Domján Andrea vezető ápoló, akinek irányításával már 12 éve valóban családbarát szemléletű munka zajlik a Reumatológián.

Ezt díjazta idén ősszel a Magyar Kórházzszövetség és a Három Királyfi, Három Királynő Mozgalom. A „Családbarát Kórházi Osztály 2020” kitüntetést a családbarát munkakörülményekért, a kórházi dolgozók jobb munka-magánélet egyensúlyáért, a nagyobb megbecsüléséért, valamint a betegek és hozzátartozók minél emberibb kiszolgálásáért adományozták a Reumatológiának.

21. századi betegellátás, oktatás és kutatás szimbiózisa a betegekért.

A Reumatológián dolgozók mottója.

Az itt dolgozók családjában az utóbbi 5 évben 16 baba született, ami jól példázza: a közösség maximálisan támogatja a családalapítást, gyermekvállalást. Domján Andrea szerint ezt a fajta családbarát légkört „egyszemélyes zenekarként” nem lehet megvalósítani.

- Kell egy nagyon jó csapat, amelyben a tagoknak ugyanazok az értékek fontosak, illetve ha a Reumatológia vezetője, Szekanecz Zoltán professzor úr nem volna olyan családbarát, mint amilyen, ha nem érdeklődne őszintén mindig mindenki iránt, akkor ez nem így működne.

A családbarát szemléletnek a betegellátásban is hangsúlyos szerepe van. Maximálisan odafigyelnek arra, hogy a reumatológiai betegséggel élők is teljes értékű életet tudjanak élni. Az osztály tíz éve szorosan együttműködik az Arthritis Alapítvánnyal. Ezen keresztül önkéntes gyógytornászok tartanak ízületvédelemmel, törésmegelőzéssel kapcsolatos foglalkozást a betegeknek. A közösen működtetett betegklub összejövetelien felvilágosító előadásokkal segítik a betegeket és családtagjaikat.

- A személyes találkozót a vírushelyzet miatt most nem tudjuk megtartani, de a klubnak köszönhetően példátlanul jó a betegekkel való kapcsolat. Egészen más úgy találkozni a váróban egy pácienssel, hogy tudjuk: hány unokája van, vagy legutóbb milyen süteményt sütött. Köszönet ezért Burainé Győri Anikónak, a betegklub vezetőjének, akinek a munkája nagyban hozzájárul a jól működő, tartalmas programokat kínáló, családbarát szemléletet elmélyítő közösség megtartásához.

A betegelégedettség fokozása érdekében a jövőben egy olyan edukációs szobát szeretnénk létrehozni, ahol a szakemberek személyes és csoportos foglalkozásokat tartanának a reumatológiai betegeknek és hozzátartozóiknak.

Írta: Magyarosi Marianna
Fotók: Bódi László

Büszkék vagyunk orvosainkra

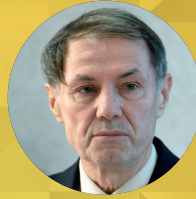
A DEBRECENI EGYETEM NÉGY ORVOSA KAPOTT RANGOS ÁLLAMI ELISMERÉST 2020. OKTÓBERÉBEN.

A Magyar Érdemrend Tisztikeresztje (Polgári Tagozat) kitüntetésben részesült **Fülesdi Béla**, az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Klinika igazgatója, a DE ÁOK tanszékvezető egyetemi tanára. Az MTA doktorának kiemelkedő, több éven át nyújtott színvonalas, lelkiismeretes oktató, gyógyító és tudományos munkája, valamint példamutató vezetői munkássága elismeréseként ítélték oda a kitüntetést.

A Magyar Érdemrend Tisztikeresztje (Polgári Tagozat) kitüntetést kapott **Furka István**, az orvostudomány doktora, a Debreceni Egyetem professor emeritusa. Az orvosprofesszor a hazai és a nemzetközi kísérletes sebészet meghatározó egyénisége. Oktató-, kutató-, tudomány- és oktatásszervező munkája évtizedek óta széles körben ismert és elismert. A DE ÁOK Sebészeti Műtéttani Tanszék korábbi vezetőjének számos alap- és alkalmazott kutatási eredménye hasznosult a klinikumban.

A Magyar Érdemrend Tisztikeresztje (Polgári Tagozat) elismerést vehetett át **Paragh György**, az MTA doktora, a Debreceni Egyetem Belgyógyászati Intézetének egyetemi tanára, egykori igazgatója. Az általa 2001 óta vezetett Anyagcsere Betegségek Tanszék az utóbbi években az ország egyik legismertebb ellátóhelye lett a Klinikai Központban, mely minden szakmai jellegű, országos programban meghatározó szerepet tölt be. Az orvosprofesszor jelentős tudományos munkássága során kiemelt figyelmet kaptak a lipidanyagcsere vonatkozó kutatásai.

A Magyar Érdemrend Lovagkeresztje (Polgári Tagozat) kitüntetést vehetett át **Frecska Ede**, pszichiáter, pszichológus. A Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika szakmai koordinátora a pszichiátria területén nyújtott színvonalas, lelkiismeretes gyógyító- és az egészségügyi ellátás érdekében végzett kiváló szakmai munkája, példaértékű vezetői tevékenysége, valamint kimagasló közéleti munkája elismeréseként részesült a kitüntetésben.

Balra: Szikszay Edit osztályvezető
Jobbra: Szabó Tamás klinikaigazgató

Debrecen Város Hatvani-díjában részesült a **DE KK Gyermekgyógyászati Klinika Gyermek Intenzív Osztálya**. A rangos kitüntetést október 23. alkalmából ítélte oda a város közgyűlése. A klinikai osztály az ország egyik legmodernebb, 12 ágyas, multidiszciplináris háttérrel rendelkező egészségügyi ellátóegysége. 1 hónapos kortól 18 éves korig biztosítja a súlyos, kritikus állapotú, speciális kezelést igénylő betegek komplex intenzív terápiáját a régió legmagasabb progresszivitási szintű ellátóhelyeként.

Negyvenéves áldozatos munkájának elismeréseként Juhász Zsuzsa-émlék-díjban részesült **Szabóné Törő Anna**, a Belgyógyászati Klinika C épületének vezető ápolója. A díjat a Klinikai Központ Ápolási Bizottsága – Juhász Zsuzsa családjának javaslatát is figyelembe véve – ítéli oda. Az elismerést Szilvássy Zoltán rektor adta át szeptemberben, a Debreceni Egyetem ünnepélyes tanévnyitóján.

„Hiányérzetem van, ha nem festhetek”

A SÜRGŐSSÉGI KLINIKA VEZETŐ ÁPOLÓJA A FESTÉSZETBEN TALÁLTA MEG AZT A KIKAPCSOLÓDÁSI LEHETŐSÉGET, AMELY A STRESSZES HÉTKÖZNAPOK UTÁN FELTÖLTI, ÉS SEGÍTI A MINDENNAPI KIHÍVÁSOKKAL VALÓ MEGKÜZDÉSBEN.

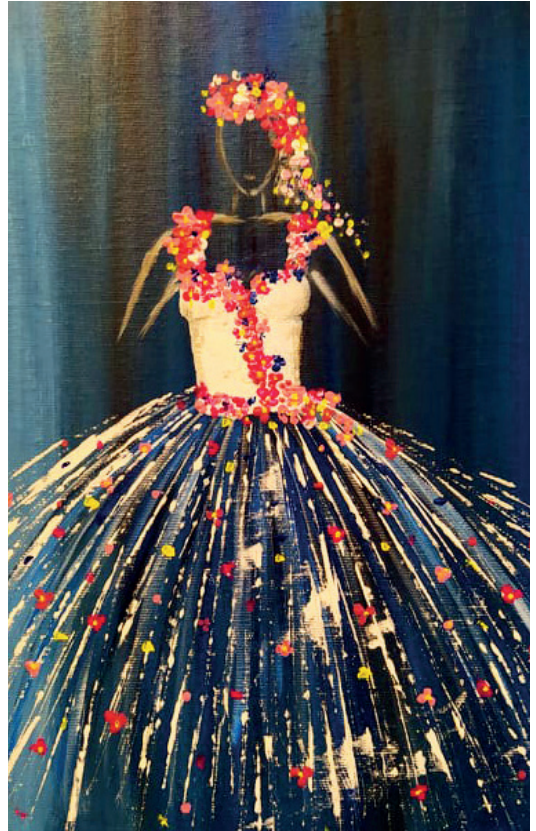
Az a 2-3 óra, amíg festek, maga a teljes kikapcsolódás.

Két éve, egy nehéz életszakaszban kezdett el festeni Győrösi Ildikó. Szinte egy időben veszítette el az édesanyját, felvételizett egészségügyi menedzser mesterképzésre és kezdett el dolgozni a Sürgősségi Klinikán, éppen annak megalapításakor. Ebben a terhelt időszakban az alkotási folyamat felfedezése jelentette számára a mentsvárat.

- Valahol mindig éreztem, hogy van bennem valami plusz, amit keresek, de nem tudtam valójában, hogy mi az. Egy időben tortákat készítettem, egészen professzionális szinten, de végül ecsetet ragadtam. Soha nem abban gondolkoztam, hogy ebből éljek, hanem az vezérelt, hogy kikapcsolódjak. Elkezdtem utánajárni az akrilfestészetnek és oktatóvideókat néztem az interneten – mesél a kezdetekről a klinikai vezető ápoló.

Napjainkban már számos olyan videó látható a YouTube-on, amelyben lépésről lépésre mutatják be egy-egy kép születését. Ildikó is ezeket követve készítette első alkotásait.

- Mások mellett Bob Ross, Angela Anderson és John Magne Lisondra festőművészek videói inspirálnak, ezekből nagyon sokat tanulok. Valós időben, valós színkeveréssel, valós ecsetvonásokkal születik meg a festmény, és bár azt hihetnénk, hogy csak le kell másolni, de nem így van. Minden kép kicsit más, mint az eredeti, ettől lesz igazán az enyém, illetve vannak már olyan értelemben vett önálló alkotásaim is, amelyek teljesen saját ötletből születtek.

A Klinikai Központ munkatársa eddig csaknem 30 képet készített, több stílusban is kipróbálta magát az absztrakttól az alakábrázoláson át a virágfestészetig. Mint mondja, számára a festészet nem önkifejezés – hiszen nem tartja magát festőművésznek, nincs semmilyen alapképzettsége –, hanem egy olyan hobbi, amely feltölti energiával.

- Az a 2-3 óra, amíg festek, maga a teljes kikapcsolódás. Ha egy hétvégén nem festek, egyből hiányérzetem van. Úgy érzem, ebben találtam meg önmagam. Az alkotás olyan érzést ad, hogy itt hagyok valamit, ami gyönyörködtet. Persze örömmel látom el a napi feladataimat, de a klinikai munka jelentős igénybevételt jelent, sok a felelősségteljes feladat, főleg a mostani járványhelyzetben. A festés viszont hozzájárul a stressz feldolgozásához. A családom, gyermekeim is támogatnak, hagynak időt az alkotásra. Tudják, hogy számomra ez fontos. A férjem nagyon büszke rám és szereti a képeimet, de egyben ő a legnagyobb kritikusom is – avat be bennünket a részletekbe a Sürgősségi Klinika vezető ápolója.

Győrösi Ildikó kiállítást nem tervez, de örömmel megosztott néhány fotót az alkotásairól, így ezeket olvasóink is megismerhetik itt, a magazinban.

Mi az EESZT?

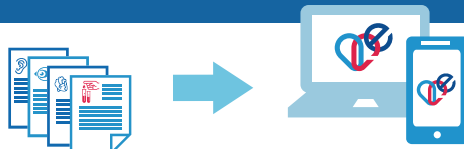
Magyarország új e-egészségügyi rendszere az **Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Tér**, melyhez 2017. november 1-jén a háziorvosi szolgálatok, járó- és fekvőbeteg-ellátó intézmények, és az összes gyógyszerárak csatlakozott.

A mai világban már szinte az élet minden területén megjelenik a digitalizáció. A magyar egészségügyet megújító rendszer célja a lakosság minél **gyorsabb, hatékonyabb és szolgáltatásorientáltabb ellátása**. Ennek kulcsa az ellátó intézmények, kezelőorvosok és gyógyszerárak közötti folyamatos kapcsolatban rejlik, így az információk egységesek és elérhetőek minden jogosult résztvevő számára.

A kezelőorvosok és a patikusok a továbbra is ugyanazokat a számítógépes rendszereket használják munkájuk során, mint eddig, nem kell új programmal megismerkedniük, így az **ellátás menete nem vesz több időt igénybe**, mint eddig. Viszont az EESZT-n keresztül elérhetővé válnak számukra olyan adatok, melyeket eddig Önnek kellett papíron őrizgetnie vagy bevésnie az emlékezetébe, hogy az orvosi vizsgálatkor azt ismertetesse a kezelőorvossal.

A gyógyszerárban a gyógyszerészek kizárólag az Önnek felírt készítményeket láthatják, olyanokat is, melyeket korábban váltott ki, vagy elfelejtette kiváltani. Ezentúl tehát a **patikusok könnyebben tudnak tanácsot adni**, hogy milyen készítményeket ne szedjen egy időben, vagy emlékeztetni tudja Önt, hogy ne feledkezzen meg egy-egy gyógyszerének kiváltásáról.

Milyen változást hoz ez a páciensek életében?

Amennyiben ez még távol áll Öntől, semmi dolga nincsen az EESZT-vel, az orvos ugyanúgy el fogja Önt látni, mint eddig, a gyógyszereit ugyanúgy kiválthatja papírrecepttel, mint eddig, vagy megkérheti erre valamelyik rokonát, ismerőst.

Ha viszont érdekli Önt a digitalizált világ, akkor **sok új szolgáltatás** válik elérhetővé az Ön számára. A Lakossági portál (www.eeszt.gov.hu) felületén (ügyfélkapus azonosítás és TAJ szám megadása után) megtekinthet minden olyan adatot, dokumentumot, mely az Ön ellátása folyamán keletkezett. Nyomon követheti a saját ellátásának menetét, bármikor megtekintheti az összes Önnek felírt receptet, beutalót, és az eProfil adatokat, melyek az Önre jellemző soha vagy csak nagyon ritkán változó adatokat összesítik, hogy sürgősségi ellátás esetén minél hamarabb a kezelőorvosa rendelkezésére álljanak ezek. Ezen a felületen bármikor szabályozhatja a digitális önrendelés keretén belül, hogy ki férhessen hozzá az Ön adataihoz.

Mi a Digitális Önrendelés?

A digitális önrendelés lehetőségét az egészségügyi és hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény 2015. évi CCXXIV. törvényben módosított rendelkezései teszik lehetővé. A digitális önrendelés keretében mindenkinek lehetősége nyílik, hogy a **www.eeszt.gov.hu** portálon keresztül, vagy bármely kormányablak ügyintézőjénél nyomon kövesse, ki és mikor kért hozzáférést az EESZT-ben rögzítésre került adataihoz. Beállíthatja, hogy értesítést kapjon a személyéhez kapcsolt új adatok bekerüléséről, és amennyiben indokoltnak érzi, **korlátozásokat és engedélyezéseket határozhat meg** a lekérdezőre vagy egyes adatokra vonatkozóan. Ha Ön nem él ezzel a lehetőséggel, akkor a jelenleg is élő korlátozások lesznek érvényben.

Betegadatait csak a háziorvosa és a kezelőorvosa láthatja, a különösen érzékeny adatokat, mint pl. a nemi betegségekre, pszichiátriai vagy addiktológiai kezelésre vonatkozó adatok, csak az e szakterületen dolgozó kezelőorvos tekintheti meg. A digitális önrendelés 2017. február 15-től elérhető.

Az eRecept felírása és a kiváltás lehetőségei

Felhívjuk figyelmét, hogy az EESZT-ben továbbra is kizárólag törvényileg szabályozott módon, orvos-páciens találkozót követően írható fel eRecept!

Az egyetlen kivétel, hogy veszélyhelyzet időtartama alatt a stabil állapotú krónikus betegek szokásos gyógyszereinek elektronikus vényen történő rendelése és a betegek számára történő tanácsadás távkonzultáció során is történhet. Ilyen esetben nincs szükség az alábbiak szerinti felírási igazolás kiállítására sem.

Ennek kivételével az eRecept felírása és kiváltása az alábbiak szerint történik:

Minden orvos az eddig megszokott számítógépes programjával ír receptet, ami automatikusan eRecepttá válik és felkerül a „Tér”-be, ahonnan bármely patikában lekérdezhetővé válik.

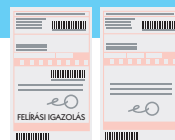
A beteg kérésére, valamint **14 éven aluli páciens részére** történő vényírás esetén az eRecepthez kapcsolódó **felírási igazolás** kiállítása és átadása továbbra is kötelező az orvosok számára.

A felírási igazolás hasonló a hagyományos papírecepthez, azzal a különbséggel, hogy látható rajta egy **harmadik vonalkód**.

Papírral saját részre és más számára is kiváltható a recept

- **felírási igazolással** (eRecept) és hagyományos papír-vennyel továbbra is lehet receptet kiváltani az eddig megszokott módon, saját magunk vagy akár más számára

Papír nélkül saját részre az alábbi módokon lehet receptet kiváltani

- **személyazonosság igazolásával** és **TAJ-kártya** felmutatásával

- tárolóelemmel rendelkező **eSzemélyi igazolvánnyal**, PIN-kód megadásával

Papír nélkül más személy részére az alábbi módon lehet receptet kiváltani

- az **érintett személy TAJ-számának** bediktálásával és a **kiváltó személyazonosságának igazolásával**. A kiváltó személye minden esetben elektronikusan rögzítésre kerül a gyógyszerárban

▶ KÓRHÁZLELKÉSZI SZOLGÁLAT

● GÖRÖGKATOLIKUS

Kocsis Antal görögkatolikus kórházlelkész Szentliturgiát tart minden szerdán, csütörtökön és pénteken 14 órától a Gyermekgyógyászati Klinika kápolnájában. A kórházlelkészt sürgős esetben az alábbi elérhetőségeken lehet keresni:

☎ +36 30 601 3235

✉ lelkesz.kocsis@gmail.com

KATOLIKUS KÓRHÁZLELKÉSZI LÁTOGATÁSOK NAPJAI ÉS HELYSZÍNEI

SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK
Bőrgyógyászati Klinika - Égésosztály	Onkológiai Klinika	Sebészeti Klinika - Onkológiai Sebészeti Osztály
Reumatológiai Klinika	Sugárterápia Osztály	Sebészeti Klinika - Transzplantációs Osztály
Nephrológiai Tanszék	Nephrológiai Tanszék	Neurológiai Klinika - Kardiológiai és Szívsebészeti Klinika - Szívsebészeti Osztály
Gyermekgyógyászati Klinika - Gyermekhematológiai - Onkológiai Tanszék	Tüdőgyógyászati Klinika	Belgyógyászati Klinika "C" épület
Belgyógyászati Klinika "A" épület	Belgyógyászati Klinika "B" épület	Kardiológiai és Szívsebészeti Klinika

● REFORMÁTUS

Cs. Kiss András református lelkész hétköznap délelőttönként az Augusztia telephelyen található klinikákon, valamint az I. Klinikatelepen, a Tüdőgyógyászati Klinikán tesz látogatásokat. Hétköznapokon 13 és 15 óra között telefonos ügyeletet tartunk. (várjuk a betegek, hozzátartozók és egészségügyi dolgozók hívását)

☎ +36 52 411 717 / 54978

MINDEN VASÁRNAP REFORMÁTUS ISTENTISZTELET

09:30 | Orvosi Rehabilitáció és Fizikális Medicina Klinika, Könyvtár - *Baráthné Szalánczi Tímea*

10:00 | Kardiológiai Klinika, tetőtér 313-as tanterem - *Cs. Kiss András*

Bőrgyógyászat Klinika 1. előadóterem - *Baráthné Szalánczi Tímea*

11:00 | Belgyógyászati Klinika „C” épület társalgó - *Cs. Kiss András*

SZALÁNCZI TÍMEA LELKIPÁSZTOR LÁTOGATÁSI IDŐPONTJAI

HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK
Látogatás a Orvosi Rehabilitáció és Fizikális Medicina Klinikán és a Belgyógyászati Klinika „A” épületének osztályán. (Azok felkeresése is ,akik részt vettek az istentiszteleten.)	11 órától csoportfoglalkozás a Pszichiátriai Klinika ambuláns betegei között, (10-15 fő) csoportos beszélgetés, játékok, rajzolás, önismereti gyakorlatok stb. Délután: Látogatás a Sugárterápiai fekvőbeteg-osztályán	10 órától a Gyermek-klinika kápolnájában beszélgetés az ambulanciára jövő szülőkkel, gyerekekkel. Lehetőség van rajzolni, színezni, Bibliát olvasni. Délután: látogatás Gyermekklinika Germekhematológiai-onkológiai osztályán. Beszélgetés, szülőkkel, gyerekekkel, nővérekkel	Látogatás a Nőgyógyászati Klinika onkológiai osztályán és a Sebészeti Klinika Transzplantációs részlegén	Látogatás a Bőrgyógyászati Klinikán

Minden hónap első két vasárnapján 10:30-tól a Sugárterápián tart istentiszteletet Baráthné Szalánczi Tímea

● RÓMAI KATOLIKUS

Jelenlegre telefonon vagyunk elérhetőek. Kérésre, hívásra bármikor megyünk segíteni!

Major Piusz atya: ☎ +36 30 504 9392

Tóth László atya: ☎ +36 30 627 2230

DEBRECEN-NYÍREGYHÁZI EGYHÁZMEGYE RÓMAI KATOLIKUS KÓRHÁZLELKÉSZI SZOLGÁLAT BETEGLÁTOGATÁSI IDŐPONTOK

A Debreceni Egyetem Klinikai Központjában Geréné Sárga Mónika beteglátogató teljesít szolgálatot.

☎ +36 30 627 2230

HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK
Kardiológiai és Szívsebészeti Klinika – Kardiológiai részleg	Belgyógyászati Klinika „A” épület (délelőtt) Kardiológiai és Szívsebészeti Klinika – Szívsebészet (délután)	Rehabilitációs Klinika	Belgyógyászati Klinika „A” épület (délelőtt) Kardiológiai és Szívsebészeti Klinika – Kardiológiai részleg (délután)	Neurológiai Klinika

● ÖNKÉNTES BETEGLÁTOGATÓ, MENTÁLHIGIÉNÉS SZAKEMBER

Ha szeretne beszélgetni a betegségéről, érzéseiről, félelmeiről vagy örömeiről, keresse bizalommal Szokolai Katust.

☎ +36 70 623 8417

✉ szokolai.katus@gmail.com

📌 www.facebook.com/szokolai.katus

▶ BETEGJOGI KÉPVISELET

A betegjogi képviselő ellátja pácienseink Egészségügyi Törvényben meghatározott jogainak védelmét és segíti őket jogaik megismerésében, illetve érvényesítésében. A területileg illetékes betegjogi képviselő Kristóf Péter.

☎ +36 20 489 9548

✉ peter.kristof@ijb.emmi.gov.hu

A személyes találkozóhoz telefonos egyeztetés szükséges. A járványügyi helyzet miatt a betegjogi képviselő fogadóhelyisége új helyszínen található: Belgyógyászati Klinika C épület, Járóbeteg Rendelő, I. emelet 4. sz. ajtó

▶ KLINIKAI MEDIÁTOR

A betegek, a hozzátartozók és az egészségügyi dolgozók, valamint a munkatársak egymás közötti munkahelyi konfliktusainak kezelésében segít Dr. Szöllösi Edit. A Klinikai Központ mediátorának részvételével könnyebb tisztázni a konfliktus természetét és olyan megoldást találni, amely az érintettek számára megfelelő. Gyors és eredményes megoldás konfliktushelyzetekben.

☎ +36 30 155 84 29 (munkaidőben)

☎ +36 52 411 600 / 59380

✉ szollosi.edit@med.unideb.hu

▶ JELNYELVI TOLMÁCS

A Klinikai Központba érkező hallássérült betegeknek biztosított szolgáltatás a kommunikáció akadálymentesítésében nyújt segítséget. A jelnyelvi diszpécser szolgálat elérhetőségei:

☎ +36 70 317 3409

✉ hajdu@jtsz.hu

A KLINIKAI EGYSÉGEK FONTOSABB ELÉRHETŐSÉGEI

Keresse fel weboldalainkat, előjegyzés, információkérés esetén írjon nekünk, hívjon bennünket!

A

▶ ANESZTEZIOLÓGIA ÉS INTENZÍV TERÁPIÁS KLINIKA

Web: www.aitt.unideb.hu
Telefon: +36 52 255 347

▶ ÁPOLÁSI ÉS SZAKDOLGOZÓI IGAZGATÓSÁG

Web: www.ai.unideb.hu
Telefon: +36 52 255816
E-mail: apolasi.igazgato@klinika.unideb.hu

▶ ARC-, ÁLLCSONT- ÉS SZÁJSEBÉSZETI KLINIKA

Web: www.maxillofacial.unideb.hu
Telefon: +36 52 255 638

▶ ASSZISZTÁLT REPRODUKCIÓS CENTRUM

Web: www.arc.unideb.hu
Telefon: +36 52 255 138 | +36 52 255 318

B

▶ BELGYÓGYÁSZATI KLINIKA

Web: www.belklinika.hu

„A” ÉPÜLET

Telefon: +36 52 411 717 | Mellék: 55563, 55946
(munkanapokon 08:00-14:00 óra között)
E-mail: beteginfo@belklinika.com

„B” ÉPÜLET

Telefon: +36 52 411 717 | Mellék: 57164
(munkanapokon 11:00-15:00 óra között)
Telefon: +36 52 255 164 | Mellék: 57164
(munkanapokon 11:00-15:00 óra között)
E-mail: beteginfob@belklinika.com

„C” ÉPÜLET

▶ Angiológiai problémával jelentkező betegeknek

Telefon: +36 70 530 91 31

E-mail: angiologia.belc@med.unideb.hu

▶ Immunológiai problémával jelentkező betegeknek

Telefon: +36 30 657 56 17

E-mail: immunologia.belc@med.unideb.hu

▶ BELGYÓGYÁSZATI KLINIKA – REUMATOLÓGIA

Web: www.belklinika.unideb.hu
E-mail: reuma.szakrendeles@med.unideb.hu
Telefon: +36 52 255 370; +36 52 255 811
(hétköznapokon 13:00-14:00 óra között)

▶ BŐRGYÓGYÁSZATI KLINIKA

Web: www.dermatologia.unideb.hu
E-mail: elojegyzes@med.unideb.hu
Telefon: +36 52 255 288
(Munkanapokon 07:00-15:00 óra között)
Telefon: +36 52 411 717/ 56411
(Munkanapokon 12:00-15:00 óra között)
Telefon: +36 52 255 602; +36 52 411 717/ 55745
(Munkanapokon 12:00-20:00 óra között)

F

▶ FOGORVOSI SZOLGÁLAT

Telefon: +36 52 411 717/ 54902
Telefon: +36 52 255 992 (Munkanapokon 08:00-14:00 óra között)

▶ FÜL-ORR-GÉGÉSZETI ÉS FEJ- NYAKSEBÉSZETI KLINIKA

Web: www.fulorrgege.unideb.hu
Telefon: +36 52 255 805
E-mail: fulorrgege.elojegyzes@med.unideb.hu

▶ DEBRECENI ALAPELLÁTÁSI ÉS EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI INTÉZET (DAEFI)

Web: www.daefi.unideb.hu
E-mail: daefi.igazgatosag@med.unideb.hu
Telefon: +36 30 281 4621

Felnőtt-háziorvosi ügyelet

Telefon: +36 52 40 40 40

Web: daefi.unideb.hu/felnott-haziorvosi-ugyelet

Házi Gyermekorvosi ügyelet

Telefon: +36 52 416 275 (Hétköznap 18:00 - 08:00, munkaszüneti és ünnepnapokon 0-24)
Web: daefi.unideb.hu/hazi-gyermekorvosi-ugyelet

Fogorvosi ügyelet

Telefonszám: +36 52 420 371, +36 30 2717 600
Web: daefi.unideb.hu/varosi-fogaszati-ugyelet
Email: info@forumdental.hu
Helyszín: Debrecen, Rákóczi u. 7., az udvaron található „B” betűjelű rendelőben

GYERMEKGYÓGYÁSZATI KLINIKA

Web: www.gyermekgyogyaszat.unideb.hu | Telefon: +36 52 255 603

GYERMEKSÜRGŐSSÉGI ELLÁTÁS: Beutaló nélkül a nap 24 órájában a Gyermekgyógyászati Klinika keleti szárnyában, az alagsorban.

SZAKRENDELÉSEK

Általános gyermekgyógyászat	+36 52 255 603 / 55636	-
Alvászavar	+36 52 255 603 / 56427	kora2szakrendeles@gmail.com
EEG és EMG	+36 52 255 603 / 55896	gyermekneurologia@med.unideb.hu
Endokrinológia és diabetológia	+36 52 255 603 / 55828	gyermekendokrin@gmail.com
Gasztroenterológia	+36 52 255 603 / 56168, 56388	klinikagasztro.gyerek@med.unideb.hu
Genetika	+36 52 255 603 / 56884	dekkgyermekgenetika@gmail.com
Haematológia	+36 52 255 603 / 56716	debrecengyermekhemonko@gmail.com
Immunopathológia	+36 52 255 603 / 56427	gyermekallergologia@gmail.com
Infektológia	+36 52 255 603 / 56173	reiger.zsolt@med.unideb.hu
Kardiológia	+36 52 255 603 / 55650	deoecgykardiol@med.unideb.hu
Kardiológia UH	+36 52 255 603 / 55318	deoecgykardiol@med.unideb.hu
Koraszülött utógondozás	+36 52 255 603 / 55808	korautogond@gmail.com
Koraszülött utógondozó 2.	+36 52 255 603 / 56427	kora2szakrendeles@gmail.com
Nephrológia	+36 52 255 603 / 55687	gyermeknephrologia@gmail.com
Neurológia	+36 52 255 603 / 56717	gyermekneurologia@med.unideb.hu
Onkológia	+36 52 255 603 / 56716	debrecengyermekhemonko@med.unideb.hu
Pszichológia	+36 52 255 603 / 56327	pszichologiaiszakrendeles@gmail.com
Pulmonológia	+36 52 255 603 / 55976	dekkgyermekpulmonologia@gmail.com
Rehabilitáció	+36 52 255 603 / 55451	-
Sebészet	+36 52 255 603 / 54519	dekkgyermeksebzeszet@gmail.com
Tárolási betegségek	+36 52 255 603 / 56884	gyermekanyagcsere@med.unideb.hu
Ultrahang vizsgálat	+36 52 255 603 / 55408	-
Védőoltás tanácsadás	+36 52 255 603 / 56168	-

IDEGSEBÉSZETI KLINIKA

Web: www.idegsebeszet.unideb.hu
Telefon: +36 52 255 709

IGAZSÁGÜGYI ORVOSTAN

Web: www.forensic.unideb.hu
Telefon: +36 52 255 777
E-mail: igazsagugy@med.unideb.hu

KARDIOLÓGIAI ÉS SZÍVSEBÉSZETI KLINIKA

Web: www.kardiologia.unideb.hu
Telefon: ++36 52 255 305, +36 52 255 542,
+36 52 411 717/56400 (Munkanapokon
08:00-15:00 óra között)
Telefon: +36 52 411 717 /54844 (Munkanapokon
11:00-15:00 óra között)
E-mail: elojegyzes@debkard.hu

INFÉKTOLÓGIAI KLINIKA

E-mail: infektologiai.klinika@med.unideb.hu
Telefon: +36 52 511 857

KLINIKAI KÖZPONT

Web: www.klinikaikozpont.unideb.hu

KONTROLLING ÉS BETEGDOKUMENTÁCIÓS OSZTÁLY

Web: www.betegdok.unideb.hu

LABORATÓRIUMI MEDICINA

Web: www.labmed.unideb.hu
Telefon: +36 52 340 006
E-mail: info@labmed.hu

NEUROLÓGIAI KLINIKA

Web: www.neurologia.unideb.hu
Telefon: +36 52 255 451
E-mail: neurologiaelojegyzes@med.unideb.hu

O

▶ **ONKOLÓGIAI KLINIKA**
Web: www.onkologia.unideb.hu
Telefon: +36 52 255 260
E-mail: elojegyzes.oncology@med.unideb.hu

▶ **ONKORADIOLÓGIAI KLINIKA**
Web: www.onkoradiologia.unideb.hu
Telefon: +36 52 255 373

▶ **ORTOPÉDIAI KLINIKA**
Web: www.ortopedia.unideb.hu
Telefon: +36 52 255 912
E-mail: ortopinfo@med.unideb.hu

▶ **ORVOSI KÉPALKOTÓ KLINIKA**
Web: www.kepalkotas.unideb.hu
Telefon: +36 52 411 717 / 56186
E-mail: radiologia@med.unideb.hu

▶ **ORVOSI MIKROBIOLÓGIA**
Web: www.mikrobiologia.unideb.hu
Telefon: +36 52 255 425

▶ **ORVOSI REHABILITÁCIÓ ÉS FIZIKÁLIS MEDICINA KLINIKA**
Web: www.rehabilitacio.unideb.hu
Telefon: +36 30 143 9236
(munkanapokon 08:00-15:00 óra között)

P

▶ **PATHOLÓGIA**
Web: <https://pathologia.unideb.hu>

▶ Kegyeleti ügyintézés:
Telefon: +36 52 255 272 (Munkanapokon 09:00-15:00 óra között)
Telefon: +36 52 411 717 / 54172

▶ Aspirációs citológiai szakrendelés előjegyzés:
Telefon: +36 52 411 717/ 56276, 54625
(szerdánként 09:00-14:00 óra között)
Telefon: +36 52 255 276

▶ **PSZICHIÁTRIAI KLINIKA**
Web: www.pszichiatrria.unideb.hu
Telefon: +36 52 255 240

S

▶ **SEBÉSZETI KLINIKA**
Web: www.sebeszet.unideb.hu
Telefon: +36 52 411 717 / 55412

▶ **SÜRGŐSSÉGI KLINIKA**
Web: www.surgossegi.unideb.hu
Telefon: +36 52 411 600 / 57136
E-mail: surgossegi@med.unideb.hu

Sz

▶ **SZEMKLINIKA**
Web: www.szemklinika.unideb.hu

▶ Általános ambulancia:
Telefon: +36 52 255 617, +36 52 255 456
E-mail: elojegyzesszem@med.unideb.hu

▶ Cornea szakrendelés előjegyzés:
Telefon: +36 30 830 1147

▶ Retina ambulancia előjegyzés
Telefon: +36 70 313 0296
E-mail: retinaamb@gmail.com

▶ Gyermekszemészet előjegyzés:
Telefon: +36 52 255 312

▶ **SZÜLÉSZETI ÉS NŐGYÓGYÁSZATI KLINIKA**
Web: www.noiklinika.unideb.hu
Telefon: +36-52/411-600 / 54322
E-mail: elojegyzes.noiklinika@med.unideb.hu

▶ Terhesambulancia előjegyzés:
Telefon: +36 52 411 717 / 55415

▶ Genetika előjegyzés:
Telefon: +36 52 411 717 / 55357

T

▶ **TÜDŐGYÓGYÁSZATI KLINIKA**
Web: www.tudogyogyaszat.unideb.hu
Telefon: +36 52 255 224

U

▶ **UROLÓGIAI KLINIKA**
Web: www.urologia.unideb.hu
Telefon: +36 52 411 600 / 56524
(munkanapokon 12:00-15:15 óra között)

Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Klinika

Sebészeti Klinika

Idegsebészeti Klinika

Belgyógyászati Klinika, C épület (fekvőbeteg)

Onkoradiológiai Klinika (CT+MR előjegyzés)

Szemklinika

Kardiológiai és Szívssebészeti Klinika

Belgyógyászati Klinika, C épület (járóbeteg)

Tüdőgyógyászati Klinika

Augusztai Gyógyszerár

Gyermekgyógyászati Klinika

Gyermekgyógyászati Klinika

Neurológiai Klinika

Belgyógyászati Klinika, C épület (járóbeteg)

Onkológiai Klinika, Sugárterápia-Lineáris gyorsító és fektető

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Gyermekgyógyászati Klinika, I. pavilon (sebészet)

Gyermekgyógyászati Klinika, II. pavilon

Asszisztált Reprodukciós Centrum

Fogorvosi szolgálat

Onkológiai Klinika, Sugárterápia-Lineáris gyorsító és fektető

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Gyermekgyógyászati Klinika, I. pavilon (sebészet)

Gyermekgyógyászati Klinika, II. pavilon

Onkológiai Klinika

Elméleti tömb, Térítéses Betegellátó Központ

Onkológiai Klinika, Sugárterápia-Lineáris gyorsító és fektető

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Gyermekgyógyászati Klinika, I. pavilon (sebészet)

Gyermekgyógyászati Klinika, II. pavilon

Pathológia, Igazságügyi Orvostan, Anatómiai, Szövet- és fejlődéstani Intézet, Élettani Intézet

Művese Állomás

Onkológiai Klinika, Sugárterápia-Lineáris gyorsító és fektető

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Gyermekgyógyászati Klinika, I. pavilon (sebészet)

Gyermekgyógyászati Klinika, II. pavilon

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Citopathológiai Labor

Onkológiai Klinika, Sugárterápia-Lineáris gyorsító és fektető

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Gyermekgyógyászati Klinika, I. pavilon (sebészet)

Gyermekgyógyászati Klinika, II. pavilon

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika

Onkológiai Klinika, Sugárterápia-Lineáris gyorsító és fektető

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Gyermekgyógyászati Klinika, I. pavilon (sebészet)

Gyermekgyógyászati Klinika, II. pavilon

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Urológiai Klinika

Onkológiai Klinika, Sugárterápia-Lineáris gyorsító és fektető

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Gyermekgyógyászati Klinika, I. pavilon (sebészet)

Gyermekgyógyászati Klinika, II. pavilon

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Sürgősségi Klinika

Onkológiai Klinika, Sugárterápia-Lineáris gyorsító és fektető

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Gyermekgyógyászati Klinika, I. pavilon (sebészet)

Gyermekgyógyászati Klinika, II. pavilon

A DEBRECENI EGYETEM KLINIKAI KÖZPONT TÉRKÉPE

Belgyógyászati Klinika, A épület

Libra Patika

Sürgősségi Klinika

Belgyógyászati Klinika, B épület

Urológiai Klinika

Gamma Sugársebészeti Központ

Elnöki hivatal, Apótlási és Szakdolgozói Igazgatóság, Gazdálkodási Igazgatóság

Belgyógyászati Klinika, A épület

Sürgősségi Klinika

Belgyógyászati Klinika, B épület

Urológiai Klinika

Gamma Sugársebészeti Központ

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

Orvosi Képzőközpont, Klinikai Gyógyszerár

EGÉSZSÉGKÖZPONT MAGAZIN

**Debreceni Egyetem
Klinikai Központ**

4032 Debrecen, Nagyerdei krt. 98.
www.klinikaikozpont.unideb.hu
Telefon (automata): +36 52 411 717
Telefon (operátor): +36 52 411 600

FRISS HÍREKÉRT, AKTUÁLIS INFORMÁCIÓKÉRT
KÖVESSE A DEBRECENI EGYETEM KLINIKAI
KÖZPONT FACEBOOK OLDALÁT!

www.facebook.com/klinikaikozpont

TARTSON VELÜNK AZ EGÉSZSÉGKÖZPONT
MAGAZIN FACEBOOK OLDALÁN IS!

www.facebook.com/egeszsegkozpont.dekk.hu

